

MOLIYA BOZORINI TAHLIL QILISHDA SUN'IY INTELLEKTDAN SAMARALI FOYDALANISH

Jumayev Bahodir Raxmatullayevich
Osiyo Xalqaro Universiteti o'qituvchisi

ARTICLE INFO.

Kalit so'zlar: Raqamli iqtisodiyot, aktiv, investitsiya, moliya bozori, treyding, sun'iy intellekt.

Annotatsiya

Ushbu maqola investitsiya qarorlarini qabul qilish jarayonida sun'iy intellektdan foydalanish bilan bog'liq imkoniyatlar va muammolarni o'rganadi. Sun'iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi katta ma'lumotlarni tahlil qilish va bozor tendentsiyalarini prognoz qilish uchun noyob vositalarni taqdim etadi, bu esa investitsiya strategiyalarining samaradorligi va aniqligini oshiradi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, bugungi kunda moliyaviy sektorda sun'iy intellekt asosan investitsiya, kredit skoring, bozorni o'rganish va mijozlarni qo'llab-quvvatlash kabi sohalarida qo'llanilmoqda. Shuningdek, maqolada moliyaviy sektorda sun'iy intellektning muvaffaqiyatli integratsiyasi uchun hisobga olinishi kerak bo'lgan ma'lumotlar ishonchliligi, axloqiy muammolar va kiberxavfsizlik kabi asosiy muammolarni muhokama qiladi.

<http://www.gospodarkainnowacje.pl/> © 2024 LWAB.

Kirish. Ko'p yillar davomida sun'iy intellekt faqat tadqiqot mavzusi yoki ilmiy fantastika mualliflari uchun ilhom mavzusi edi. Biroq, so'nggi yillarda vaziyat keskin o'zgardi - texnologiyaning rivojlanishi tufayli hisoblash protsessorlari ma'lumotlarni tahlil qilish uchun yanada samaraliroq bo'ldi, va ularning narxi endilikda nafaqat ilmiy tadqiqotlarda, balki iqtisodiyotning turli tarmoqlaridagi real biznes jarayonlarida ham foydalanish imkonini beradi. Sun'iy intellektdan samarali foydalanish ba'zi sohalarida inson mehnatini avtomatik rejimga o'tkazish imkonini beradi va shu bilan uni yakunlash uchun ketadigan vaqtni qisqartiradi.

Hozirgi vaqtda sun'iy intellekt moliya bozorining turli segmentlarida jumladan, birja savdolari, aktivlarni boshqarish, xavf-xatarlarni bashorat qilish va firibgarlikning oldini olish sohalarida qo'llanilmoqda. Bu jarayonlar nafaqat kompaniyalarning raqobatbardoshligini oshiradi, balki umumiy iqtisodiy barqarorlikka ham hissa qo'shadi. Shu bilan birga, sun'iy intellekt qo'llanilishi moliya bozorining shaffofligini oshirish, mijozlarga yanada sifatli xizmat ko'rsatish va yangi biznes modellarini yaratishda imkoniyatlar ochadi.

Mazkur maqola sun'iy intellekt texnologiyalarining moliya bozorida qo'llanilishining dolzarbligini, ularning afzallik va kamchiliklarini, shuningdek, samaradorligini oshirish uchun qo'llanilishi mumkin bo'lgan strategik yondashuvlarni tahlil qilishga qaratilgan. Moliya bozorini tahlil qilish jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarining qo'llanilishidan kelib chiqadigan natijalar bozor ishtirokchilarining faoliyatini qanday optimallashtirishi va umumiy iqtisodiy rivojlanishni qanday ta'minlashi xususida to'xtalib o'tiladi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Moliyaviy bozor xususida Б.А.Райзберг о'z maqolasida: “Moliya bozori – bu moliyaviy aktivlar: xorijiy valyuta, qimmatli qog'ozlar, kreditlar, depozitlar, ishlab chiqaruvchi moliyaviy vositalar bo'yicha savdo bozorining umumiy majmuasidir” deb ta'kidlab o'tgan. М.Н.Михайленко: “Moliya bozori bu moliyaviy aktivlar va moliyaviy xizmatlarni sotib olish va sotish bo'yicha bitim ishtirokchilari (sotuvchilar, xaridorlar, vositachilar) o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar majmuasidir” kabi fikrlarni ilgari surgan. Moliya bozorini iqtisodiyotni rivojlanishida va davlatni ravnaqi yo'lida qanchalik muhim vosita ekanligini ko'plab adabiyotlarda ko'rishimiz mumkin.

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu tadqiqotda moliya bozorini tahlil qilishda sun'iy intellekt (SI) texnologiyalaridan foydalanish samaradorligini o'rganishga qaratilgan yondashuvlar qo'llanildi. Tadqiqot davomida adabiyotlarni tahlil qilish, analiz va sintez, qiyosiy tahlil, empirik ma'lumotlarni tahlil qilish, texnologik innovatsiyalarni baholash, prognozlash usullari qo'llanildi. Mazkur metodologik yondashuvlar orqali sun'iy intellekt texnologiyalarining moliya bozoriga ta'siri chuqur tahlil qilinib, ularning bozor barqarorligi va rivojlanishiga qo'shayotgan hissasi baholandi.

Tahlil va natijalar. Moliyaviy bozorning murakkab tuzilishi va tez o'zgaruvchan sharoiti sun'iy intellekt texnologiyalarining joriy etilishini talab qilmoqda. Tadqiqot natijalari quyidagi asosiy jihatlarni aniqladi:

➤ Katta ma'lumotlarni tahlil qilish va bozorni bashorat qilish

SI texnologiyalari katta hajmdagi ma'lumotlarni real vaqt rejimida tahlil qilish imkonini beradi. Bu moliyaviy tendensiyalarni aniqlashda, bozor o'zgarishlarini prognoz qilishda va aktivlarni optimal boshqarishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Masalan, SI algoritmlari yordamida qimmatli qog'ozlar narxining o'zgarishi oldindan bashorat qilinib, investorlar uchun foydali strategiyalar ishlab chiqiladi.

➤ Investitsion strategiyalarni avtomatlashtirish

SI asosidagi algoritmik savdo tizimlari moliyaviy operatsiyalarni inson omili ta'sirisiz amalga oshirishga imkon beradi. Bu tizimlar bozor o'zgarishlariga tezkor javob berib, aktivlar savdosini optimallashtiradi va xarajatlarni qisqartiradi. Natijada, savdo samaradorligi oshadi, bu esa investorlar va moliyaviy institutlar uchun yuqori daromad keltiradi.

➤ Personalizatsiyalangan moliyaviy xizmatlar

SI algoritmlari mijozlarning moliyaviy holati, maqsadlari va xatti-harakatlarini chuqur o'rganib, ularga individual moliyaviy maslahatlar va xizmatlarni taqdim etadi. Bu yondashuv mijozlarning qoniqishini oshiradi va moliyaviy resurslarni samarali boshqarishga yordam beradi.

➤ Xavflarni aniqlash va boshqarish

SI texnologiyalari moliyaviy bozor xavf-xatarlarini aniq prognoz qilish va samarali boshqarishga imkon yaratadi. Misol uchun, turli ma'lumot manbalarini chuqur o'rganish orqali moliyaviy inqirozlar oldindan bashorat qilinadi. Bu investorlar uchun xavf-xatarsiz muhitni ta'minlaydi.

➤ Moliyaviy firibgarliklarning oldini olish

SI asosidagi monitoring tizimlari shubhali moliyaviy operatsiyalarni real vaqt rejimida aniqlashga yordam beradi. Bu moliyaviy tizimni shaffofroq va ishonchli qilishga imkon beradi.

Sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining moliya bozorlarida qo'llanilishi chuqur o'zgarishlarni keltirib chiqarmoqda. Quyida SI texnologiyalarining moliya sektoriga kiritgan hissasiga oid qo'shimcha natijalar keltirilgan:

1. Algoritmik savdoda samaradorlikning oshishi

SI algoritmlarining tezkor tahlil imkoniyatlari tufayli algoritmik savdo tizimlari fond bozorlari uchun ajralmas vositaga aylandi. Masalan, AQSh fond bozori savdolarining 70% dan ortig'i algoritmik savdo orqali amalga oshiriladi. Bunday texnologiyalar savdo jarayonlarini avtomatlashtirib, investorlarning sub'ektiv xatolarini kamaytiradi va tranzaksiyalarning yuqori aniqlikda amalga oshirilishini ta'minlaydi.

2. Xavf-xatarlarni oldindan aniqlashda ilg'or yondashuvlar

SI texnologiyalari ko'plab ma'lumot manbalarini, jumladan, ijtimoiy media, iqtisodiy yangiliklar va moliyaviy ko'rsatkichlarni birlashtirgan holda, xavf-xatarlarni aniq prognoz qilish imkonini beradi. Ushbu yondashuv orqali kompaniyalar bozor o'zgaruvchanligi sharoitida muammolarni oldindan bartaraf etishga erishadi.

3. Moliyaviy maslahatchilar va individual yechimlar

SI asosida ishlaydigan virtual moliyaviy maslahatchilar mijozlar uchun sarmoyaviy portfellarni optimallashtirishda, turli sharoitlarda investitsiya tavsiyalari berishda faol ishlatilmoqda. Bu, ayniqsa, kichik va o'rta daromadli mijozlar uchun moliyaviy bozorlar bilan aloqani osonlashtirmoqda. Masalan, yirik kompaniyalar o'z investitsion xizmatlarini shaxsiylashtirishda SI yordamini faol qo'llamoqda.

4. Moliya bozorlari barqarorligiga hissa qo'shish

SI texnologiyalari moliyaviy firibgarliklarni aniqlash va oldini olish orqali bozor ishonchligini oshiradi. Monitoring tizimlari shubhali tranzaksiyalarni aniqlashda real vaqt rejimida ishlaydi, bu esa bozor ishtirokchilari uchun yanada barqaror muhitni ta'minlaydi.

5. Innovatsion texnologiyalarning integratsiyasi

Blokcheyn texnologiyalari, katta ma'lumotlar tahlili va mashinani o'rganish usullari bilan birgalikda SI moliyaviy operatsiyalarni yanada tezkor va samarali qiladi. Bu texnologiyalar raqamli aktivlar savdosi, shu jumladan, kriptovalyuta bozorlarida keng qo'llanilmoqda, bu esa global moliyaviy tizimning o'sishiga xizmat qilmoqda.

6. Qaror qabul qilish jarayonining tezlashuvi

Sun'iy intellekt, ayniqsa, murakkab moliyaviy muhitda, investitsion qarorlarni qabul qilish jarayonini sezilarli darajada tezlashtiradi. Bu, o'z navbatida, bozordagi tez o'zgarishlarga moslashishni osonlashtiradi va investorlar uchun qo'shimcha afzalliklarni taqdim etadi.

Mazkur natijalar SI texnologiyalarining moliya bozorlarida qo'llanilishidan kelib chiqadigan foyda va imkoniyatlarni ko'rsatib beradi. Ammo ularning yanada muvaffaqiyatli integratsiyasi uchun xavf-xatarlarni boshqarish va tartibga solish jarayonlari alohida ahamiyat kasb etadi.

Xulosa va takliflar. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari moliya bozorlarida tahlil samaradorligini oshirish, xavflarni boshqarish va investitsion jarayonlarni avtomatlashtirishda muhim rol o'ynaydi. SI katta hajmdagi ma'lumotlarni real vaqt rejimida qayta ishlash, moliyaviy xavf-xatarlarni oldindan aniqlash va bozordagi o'zgarishlarga tezkor javob berish imkonini beradi. Bundan tashqari, u moliyaviy xizmatlarning shaxsiylashtirilishini ta'minlab, mijozlar ehtiyojlarini yaxshiroq qondiradi.

Biroq, SI texnologiyalarining muvaffaqiyatli integratsiyasi uchun ayrim muammolarni hal qilish zarur. Jumladan:

- Ma'lumotlarning sifati va ishonchligi: SI tizimlari to'g'ri natijalarga erishish uchun yuqori sifatli ma'lumotlarga tayanadi. Sifatsiz ma'lumotlar noto'g'ri qarorlar qabul qilinishiga olib kelishi mumkin.

- Etik va huquqiy masalalar: SI asosidagi qarorlarning shaffofligi va javobgarlik masalalari dolzarbdir. Shuningdek, inson resurslariga bo'lgan ehtiyojning kamayishi ijtimoiy muammolarni keltirib chiqaradi.
- Kiberxavfsizlik: SI tizimlarining kiberhujumlarga moyilligi ulardan foydalanishni cheklashi mumkin.

Moliya bozorida SI texnologiyalaridan foydalanishni yanada kengaytirish va samaradorligini oshirish uchun quyidagi takliflar beriladi:

1. Ma'lumot sifati va xavfsizligini ta'minlash:

- SI tizimlari uchun foydalaniladigan ma'lumotlarning to'g'riligi va yangilanganligini muntazam nazorat qilish.
- Ma'lumotlarning xavfsizligini ta'minlash uchun zamonaviy kiberxavfsizlik texnologiyalarini joriy etish.

2. Huquqiy va etik normalarni ishlab chiqish:

- SI texnologiyalaridan foydalanishni tartibga soluvchi xalqaro va milliy huquqiy me'yorlarni ishlab chiqish.
- SI tizimlarining shaffofligini ta'minlash va inson qarorlari bilan birgalikda ishlash tamoyillarini belgilash.

3. Inson resurslarini rivojlantirish:

- Moliyaviy texnologiyalar sohasida ishlaydigan mutaxassislar uchun qayta tayyorlash va SI bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan dasturlarni tashkil etish.
- Sun'iy intellektning keng joriy etilishi natijasida ish o'rinlari qisqarishining oldini olish uchun yangi iqtisodiy imkoniyatlarni rivojlantirish.

4. SI texnologiyalarini strategik joriy etish:

- Algoritmik savdo, katta ma'lumotlarni tahlil qilish va avtomatlashtirilgan xavf boshqaruv tizimlarini kengaytirish.
- SI texnologiyalarini moliyaviy firibgarliklarni aniqlash va oldini olishda faolroq qo'llash.

Yuqorida keltirilgan takliflarni amalga oshirish orqali moliya bozorlarida SI texnologiyalarining samarali va xavfsiz ishlashi ta'minlanadi. Bu esa iqtisodiy barqarorlikni oshirish va global moliyaviy muhitda raqobatbardoshlikni kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Alimova, S. O. FEATURES OF THE STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES. Kielce: Laboratorium Wiedzy Artur Borcuch.
2. Alimova, S. (2024). THE ROLE OF UZBEK PEDAGOGY IN DEVELOPING THE SPIRITUALITY OF FUTURE TEACHERS. *Modern Science and Research*, 3(5), 386-392.
3. Alimova, S. (2024). THE MAJOR FACTORS INFLUENCING ON CAREER DEVELOPMENT AND ON ADVANCE OF A CAREER LADDER. *Modern Science and Research*, 3(5), 417-425.
4. Заявитдинова, Н. М., Базарова, М. С., & Ходжиев, А. Б. (2022). ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА СТРАТЕГИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИЙ НА ТЕРРИТОРИИ УЗБЕКИСТАНА. ББК 65.0501 А 43, 265.
5. Supiyevna, B. M. (2024). WAYS OF EMPLOYMENT OF THE POPULATION IN THE DEVELOPMENT OF PRIVATE ENTREPRENEURSHIP IN UZBEKISTAN. *Gospodarka i*

Innowacje., 51, 131-137.

6. Бозорова, М. С. (2021). Глава 10. Стратегия внедрения цифровых технологий и современных методов в образовательный процесс. In *Инновационное развитие науки и образования* (pp. 122-132).
7. Shadiyev, A. (2024). PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM IN ENTERPRISES AND ORGANIZATIONS. *Modern Science and Research*, 3(8), 10-18.
8. Shadiyev, A. X. (2024). PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM DEVELOPMENT CHARACTERISTICS. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 108-115.
9. Shadiyev, A. K. (2021). Development and organization catering service in hospitality. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*, 11(5), 381-387.
10. Ibdulloevich, I. E. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI VA ISHBILARMONLIK MUHITINI YAXSHILASH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 258-266.
11. Ibdulloevich, I. E. (2024). Tadbirkorlik Faoliyatini Davlat Tomonidan Qo 'Llab-Quvvatlanishi Va Sohaga Mintaqalar Miqyosida Investitsiya Jalb Qilish Samaradorligi. *Miasto Przyszłości*, 53, 515-523.
12. Ibdulloevich, I. E. (2023). MAHALLALARDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 504-507.
13. Hakimovich, T. M. (2024). Xizmat Ko'rsatish Sohasida Aholi Bandligini Oshirishning Nazariy-Metodologik Asoslari. *Miasto Przyszłości*, 54, 987-995.
14. Toshov, M. (2024). IQDISODIY NOCHOR KORXONALARNI MOLIYAVIY SOGLOMLASHTIRISHNING MOLIYA-KREDIT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH. *Modern Science and Research*, 3(6).
15. Khakimovich, T. M. (2024). FINANCIAL AND SUPPORT OF SMALL BUSINESSES BY COMMERCIAL BANKS OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 237-242.
16. Nafisa, R. (2024). Formation of a Strategy for Sustainable Development of the National Economy. *Miasto Przyszłości*, 54, 764-771.
17. Rakhmonkulova, N. (2024). Prospects for the Development of the Economy of Uzbekistan. *JOURNAL OF INTELLECTUAL PRPERTY AND HUMAN RIGHTS*, 3(10), 37-44.
18. Nafisa, R. (2024). Defects in Administration in Economic Development. *International Journal of Formal Education*, 3(9), 17-24.
19. Khalilov, B. B. (2024). MANAGERIAL ACCOUNTING-THE LANGUAGE OF BUSINESS MANAGEMENT. *Gospodarka i Innowacje.*, 49, 249-255.
20. Bahodirovich, K. B. (2024). FINANCIAL LEVERAGE RATIOS AND ANALYSIS. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(11), 418-426.
21. Akbarovna, N. N., & Bahodirovich, X. B. (2023). AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARINI TUZISH TARTIBI.
22. Жумаева, З. К. (2016). Эффективность стратегического управления предприятием. *Наука и образование сегодня*, (2 (3)), 60-62.

23. Жумаева, З. К., & Тошев, Ф. З. (2017). Пути дальнейшего совершенствования привлечения прямых иностранных инвестиций в экономику Узбекистана. *Инновационное развитие*, (4), 66-68.
24. Jumaeva, Z. K., & Gafurov, E. O. (2022). Fiscal policy in ensuring the economic security of the state. In *Экономическая безопасность социально-экономических систем: вызовы и возможности* (pp. 358-361).
25. Sodiqova, N. T. R. (2024). KORXONADA KADRLAR SIYOSATINI OQILONA TASHKIL ETISH YO'NALISHLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 54-62.
26. Tohir o'g'li, M. T., & To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSION SIYOSAT. ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI, 2(14), 45-53.
27. Turayevna, S. N. (2024). Человеческий Капитал Как Главный Фактор Генерации Экономического Развития В Узбекистане. *Miasto Przyszłości*, 54, 848-856.
28. Akbarovna, N. N. (2024). Oliy Ta'lim Muassasalarining Innovatsion Faoliyat Natijalarini Tijoratlashtirish Muammolari Va Ularni Hal Etish Yo 'Llari. *Miasto Przyszłości*, 54, 857-866.
29. Akbarovna, N. N. (2024). MAMLAKAT IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO TURIZIMNING O'RNI NAZARIY USLUBIY ASOSLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 63-70.
30. Akbarovna, N. N. (2024). Servis Korxonalarida Xizmat Ko 'Rsatish Sifatini Oshirish Omillari. *Miasto Przyszłości*, 53, 548-557.
31. Jumayeva, Z. B. (2024). ANALYSIS OF MACROECONOMIC INDICATORS. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 230-236.
32. Bustonovna, J. Z. (2024). TIJORAT BANKLARIDA BANK MARKETINGGI VA MIJOZLAR ISHLASHNING INNOVATSION STRATEGIYALARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(08), 102-108.
33. Bustonovna, J. Z. (2024). WAYS OF EFFECTIVE USE OF STATE FINANCIAL RESOURCES IN ENSURING THE STABILITY OF THE NATIONAL ECONOMY. *Gospodarka i Innowacje.*, 49, 242-248.
34. Qudratova, G. M. (2024). METHODOLOGY FOR ASSESSING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 191-195.
35. Mahmudovna, Q. G. (2024). Raqobatdoshlikni Oshirishda Innovatsion Salohiyatning Ahamiyati.
36. Qudratova, G. (2024). The Importance Of Innovative Activity In Increasing The Competitiveness Of Higher Education Institutions. *Modern Science and Research*, 3(2), 1257-1261.
37. Азимов, Б. Ф. (2024). Инновационные Стратегии Промышленных Предприятий: Факторы Формирования. *Miasto Przyszłości*, 54, 867-877.
38. Fattohevich, A. B., & Davronovna, R. D. (2024). KRAUDFANDING-MINTAQA OLIY TALIM MUASSASALARI ILMIY-INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONALISHI SIFATIDA. XALQARO KONFERENSIYA VA JURNALLARNI SIFATLI INDEXLASH XIZMATI, 1(1), 354-360.
39. Азимов, Б. Ф., & Гафарова, Д. Т. (2013). ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕХАНИЗМА РЕСУРСНЫХ НАЛОГОВ. In *ЕКОНОМІКА І УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ* (pp. 278-279).
40. Turayevich, I. A. (2024). Milliy Iqtisodiyotga Xorijiy Investitsiyalarni Jalb Qilishda Soliqlarning O 'Rni. *Miasto Przyszłości*, 54, 1206-1214.

41. Ibragimov, A. T. (2024). MILLIY IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTITSIYANI JALB QILISHNI SOLIQLAR VOSITASIDA RAG ‘BATLANTIRISH. *Gospodarka i Innowacje*, 51, 116-122.
42. Turayevich, I. A. (2024). Iqtisodiyotga Investitsiyalarni Jalb Qilish Va Boshqarishning O ‘Ziga Xos Xususiyatlari. *Miasto Przyszłości*, 53, 1231-1237.
43. Lolakhon, R. (2024). APPLICATION OF THE 4P CONCEPT IN TOURISM. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 138-145.
44. Rakhimova, L. (2024). THE CONCEPT OF 4P MARKETING. ELEMENTS OF THE MODEL. *Modern Science and Research*, 3(1), 812-816.
45. qizi Bobojonova, M. J. (2023). AGROTURIZMNING IQTISODIYOTDA O ‘RNI, SALOHIYATI VA INFRATUZILMASINI YAXSHILASH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(8), 48-52.
46. Otkirovich, N. S. (2024). Yashil Iqtisodiyotda Raqamli Transformatsiya. *Miasto Przyszłości*, 54, 1356-1364.
47. Sadullayevna, D. M. (2024). BASICS OF DIGITAL MARKETING. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 160-166.
48. Sadilloevna, D. M. (2024). IQTISODIYOTDA INSON TARAQQIYOTI KONSEPSIYASI VA UNI BAHOLASH MEZONLARIDAN FOYDALANISHNING METOLOGIK ASOSLARI. *Scientific Journal of Actuarial Finance and Accounting*, 4(08), 161-167.
49. Sadilloevna, D. M. (2024). ROLE OF COMMERCIAL BANKS IN THE DEVELOPMENT OF THE MODERN ECONOMIC SYSTEM. *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 11(11), 241-248.